

РЕЦЕНЗИЯ
ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ“ В
ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ
НАУКИ, ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 1.2. ПЕДАГОГИКА
(СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА - ЛОГОПЕДИЯ), ЗА НУЖДИТЕ НА
ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ НА ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”, ОБЯВЕН В
ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК, БР.61/28.07.2017

РЕЦЕНЗЕНТ: ДОЦ. Д-Р ЖИВКО ДИМИТРОВ ЖЕКОВ

В конкурса за длъжност „доцент” в област на висше образование **1. Педагогически науки**, професионално направление **1.2. Педагогика (Специална педагогика - Логопедия)** в Педагогически факултет на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски” участва единствен кандидат, гл. ас. д-р Пламен Стефанов Петков.

Конкурсът е обявен и се провежда при спазване на всички клаузи от Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав в Шуменски университет.

Кандидатът е представил пълния комплект необходими документи по процедурата.

Държа да отбележа, че познавам гл. ас. д-р Пламен Петков повече от 20 години – като студент, отговорен колега и амбициозен изследовател в полето на логопедията.

ОБРАЗОВАНИЕ, ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА И
АКАДЕМИЧНО РАЗВИТИЕ

Пламен Стефанов Петков е роден на 05.03.1977 г. в гр. Павликени. Пламен Стефанов Петков е роден на 05.03.1977 г. в гр. Павликени. През 1995 г. завършва средното си образование в СОУ „Бачо Киро,, гр.

Павликени. От 1996 г. до 2001 г. се обучава и дипломира като магистър в специалност Специална педагогика на ШУ „Еп. Константин Преславски“ с професионална квалификация „Логопед“. През 2007 г. се дипломира като психолог в магистърска програма „Психология“ към ШУ „Еп. К. Преславски“. През 2015 г., след успешна защита на дисертационен труд му е присъдена образователната и научна степен „доктор по специална педагогика - логопедия“.

Академичната си кариера д-р Петков започва през 2002 г. като редовен асистент по логопедия в катедра „Специална педагогика“ на ШУ „Еп. К. Преславски“. През 2008 г. е повишен в „старши асистент“, а през 2012 г. и към момента е „главен асистент“ в същата катедра.

Пламен Петков се откроява с активното си участие в живота на катедра Специална педагогика. Отговорно и компетентно се включва в обсъждането и разработването на учебните планове и учебни програми за ОКС „бакалавър“ и „магистър“, както и такива по специална педагогика за други бакалавърски специалности. Активен участник е във всички мероприятия на катедрата и факултета, най-вече в организиране на конференции и кръгли маси по проблемите на специалната педагогика и логопедията. Той е и един от водещите организатори на „4th International Congress on Early Prevention in Children with Verbal Communication Disorders, September 5-7, 2014 Varna, Bulgaria“. Бил е член на „Комисията по оценяване и поддържане качеството на обучението и на академическия състав“ в Педагогически факултет и отговорник на същата в катедрата. Член е на Методическия съвет на ШУ.

ПРЕПОДАВАТЕЛСКА И АКАДЕМИЧНА ДЕЙНОСТ

От 2002 година гл. ас. д-р Пламен Петков води редица семинарни занятия и лабораторни упражнения по различни учебни дисциплини в

бакалавърските и магистърските програми по Специална педагогика и Логопедия към Педагогически факултет на ШУ, сред които: Теория на логопедията, Методи на логопедична корекция при нарушения на писмената реч, Психолого-педагогическа диагностика при деца с нарушения в речта, Методи на логопедично обследване, Невропсихология и др. В качеството си на ръководител на текущата и преддипломната практика организира и провежда практическото обучение на студентите в специалност „Логопедия“.

От 2016 г. Пламен Петков разработва и води лекционни курсове по „Методика за изследване и анализ на рева и езикова патология“ и „Методи на логопедична корекция при нарушения на писмената реч“.

Преподавателската дейност на кандидата излиза и извън рамките на ШУ „Еп. К. Преславски“. Той има разработени лекционни курсове за преподаване в чуждестранни университети по програма „Еразъм“ и „Еразъм+“. В няколко последователни години осъществява преподавателска мобилност с цел обучение в следните университети: 2013 г. - University college “KATHO“, Belgium; 2014 г. - University college “VIVES“, Belgium; 2015 г. - IESF, Portugal; 2016 г. - University of Cordoba, Spain; 2017 г. - University of Rotterdam, Netherlands.

Пламен Петков е ръководител на повече от 8 специализанти и дипломанти по логопедия и специална педагогика.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И ПУБЛИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Гл. ас. д-р Петков показва активна научноизследователска дейност, която започва от 2003 година с написване на неговата първа статия, представяща част от резултатите на магистърската му теза */не е включена в списъка за рецензиране/*.

По настоящия конкурс е представен списък от 25 статии. На 8 от тях Пламен Петков е самостоятелен автор, 11 са в съавторство на български език. Публикуваните на английски език статии са 6, от които на 1 е единствен автор, а останалите 5 статии са в съавторство. Една от статиите (10) на английски език е публикувана в „European Journal of Training and Development Studies, Vol. 3, No.5, pp.14-25, ISBN 2057-5238, December, 2016. *APS Impact Factor: 7.01.*

Всички те са публикувани в редактирани сборници у нас и в чужбина.

Проблематиката, интерпретирана в научната продукция на д-р Петков се характеризира с актуалност, оригиналност и иновативност както в теоретичен, така и в практико-приложен аспект.

Една част от статиите на Пламен Петков са посветени на специфичните езикови нарушения в детска възраст и в тях проличава умението на автора за психолингвистичен подход към този сложен патологичен феномен. Авторът поддържа тезата, че разпространението на детската езикова патология зависи от осъществяването на надеждна диагностика, позволяваща разграничаване на специфичните от неспецифичните езикови нарушения (11). Особено внимание се обръща на терминологичната номенклатура по отношение на специфичните езикови нарушения, като за целта се дискутира спецификата на различни термини: дисфазия на развитието, специфична езикова непълноценност, еволюционна афазия, алалия, общо недоразвитие на речта и други (24, 25). Разглеждат се основните характеристики в симптомокомплекса от индикатори и диференциални признаци на детските езикови нарушения: номинация и разбиране на съществителни и прилагателни имена, глаголи и предлози, разбиране на изречения, текст и идиоми. Специално внимание е отделено на уменията на децата за съставяне на изречения, за разказ и

преразказ, както и употребата на различни глаголни времена (19). Доминиращ е интересът на автора към развитието на граматическата морфология във вербалната продукция на децата (1) с акцент върху разликите при използване на граматичните морфемии при деца със специфични езикови нарушения и такива с нормално езиково развитие. Проследява се връзката между семантичните, граматични и фонологични особености на думите в процеса на номинация, както и спецификата при овладяването на думи в случаи на нарушено езиково развитие (3).

Д-р Петков проявява определен интерес и към невропсихологичния подход при анализа на симптомите в случаи на езикови нарушения при децата (6). Техният анализ е от позициите на ранната онтогенеза на висшите психични функции и закономерностите на тяхното формиране и динамика. Подчертава се необходимостта от възрастово адаптирани невропсихологични тестове и включването им в процедурите по оценка и терапия на езиковите и речевите нарушения при децата. Една от публикациите на автора представя резултати от проведено невропсихологично изследване на деца със СОП (18), които показват значително изоставане по всички критерии за невропсихично развитие.

Част от научната продукция на Пл. Петков е насочена към проблемите на практическото обучение на студентите по логопедия (9, 12). Някои от материалите са посветени на връзките между логопедичната теория и практика от гледна точка на диференциалната диагноза и свързаните с нея индивидуални подходи на терапия (23).

В творчеството си д-р Петков проявява интерес и към организацията и подготовката на образователна среда, като стимулираща развитието на децата със специални образователни потребности (17, 21, 22). На базата на проведен експеримент се прави оценка на ранните периоди в детското развитие и свързаните с тях превенция, ранна диагностика и терапия на

базисните за училищно обучение умения. Специално внимание се обръща на особеностите в езиковото и речево развитие на децата със СОП (15), познаването на които от страна на специалистите е определящо при реализиране на индивидуално планирани стратегии на педагогическо въздействие.

В списъка с публикации има и такива (4, 5, 10, 13, 14), които са извън обсега на обявената доцентура. Същите разглеждат широк кръг от проблеми на съвременната педагогика, свързани с дискриминацията и насилието сред младото поколение. Присъствието на подобен род публикации намирам за положително, тъй като те подчертават разностранните интереси на кандидата.

Научноизследователската дейност на д-р Петков се изразява в два Международни проекта: 1. "Development and evaluation of guide-models mass athletics for sports in students with special needs (obese, disabled persons etc.), Call EAC/A04/2015 – Round 2 (579917-EPP-1-2016-2-EL-SPO-SCP), Agreement number 2016-3719/001-001, Project Manager Apostolos Vantakis, 2017-2018; 2. Innovative Learning Resources to Foster Equal Participation in Grassroots Sports Dealing with Discrimination, Racism and Violence Incidents, No: 557109-EPP-1-2014-1-EL-SPO-SC, 2015 -2016 и в 13 Национални и университетски проекти.

Според д-р Петков са забелязани две цитирания, но едната от статиите, в които се прави това, не е в списъка за рецензиране.

За участие в конкурса гл. ас. д-р Петков представя и два учебника, предназначени за студенти от специалност Специална педагогика – логопедия.

И двете заглавия дават сериозна заявка с тематичната си насоченост: „Писменост и механизми на четенето и писането“ и „Неврогенни речеви нарушения и дисфагия“. Следва да се отбележи, че същата не е достатъчно

представена в българската специализирана литература.

„Писменост и механизми на четенето и писането” е добре замислено и компетентно написано учебно пособие, което дава широк поглед на студентите върху произхода на човешката писменост и по-добро разбиране за механизмите на четенето и писането. Книгата е теоретична основа за диагностичната и терапевтична компетентност на бъдещите логопеди при работа с ученици с дислексична симптоматика. В тази връзка препоръката ми към автора е да довърши започнатото в този труд, като го разшири с диагностични и методически препоръки, ориентирани към логопедичната практика.

„Неврогенни речеви нарушения и дисфагия“ е учебник, който уместно допълва логопедичната литература у нас, поради което го намирам за определено актуален. Освен че разглежда отделните видове дизартрия с техните отличителни и специфични индикатори, авторът дава основни насоки за диагностика за всяка от формите и конкретни подходи за логопедична терапия. Особена стойност има частта за нарушенията на гълтането /дисфагия/, които освен като ко-симптом при различни форми на дизартрия се срещат и при редица други неврологични заболявания. Държа да отбележа, че в съществуващата у нас логопедична литература това е първи, макар и скромн опит за представяне на тази патология. Допълнително се представят и конкретни подходи за диагностика на нарушенията на гълтането, както и ролята на различните специалисти при осъществяване на терапията.

Научната и научно-приложната дейност на Пламен Петков е фокусирана в областта на логопедията и специалната педагогика. Монографията „Специфични езикови нарушения“, която представя за участие в конкурса е още едно доказателство за това. Тя е ценно помагало както за студентите по логопедия, така и за всички педагози, които по

различен начин се сблъскват с тази патология при децата. Темата на монографията не повтаря дисертационния труд на кандидата, тъй като в нея присъства допълнителен критичен анализ на проблема за функциите и същността на езика като знакова система, на механизмите и особеностите при неговото овладяване. Интерес представляват анализът и съпоставката на описанията и характеристиките на изследванията на различни автори върху отделни случаи и възрастови групи деца със специфични езикови нарушения. Приносен характер има проследяването на тенденциите в разпространението и диагностиката на детските езикови нарушения и характера на тяхната динамика. Ясно и точно са открити основните различия в развитието на децата със специфични езикови нарушения.

В края на монографията са обобщени и резултати от собствени изследвания върху синтактичната структура на изказванията на деца от предучилищна възраст със специфични езикови нарушения и присъствието на граматичната морфология в тяхната езикова продукция. Препоръката ми в тази връзка се основава на високата оценка на някои от представените резултати, във връзка с което препоръчвам те да бъдат публикувани в национално представени научни списания.

Формулираните приноси и получените резултати в научната продукция на гл. ас. д-р Пламен Стефанов Петков са негова лична заслуга. Това го представя като изграден специалист в областта на специалната педагогика и особено на логопедията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Кандидатурата на гл. ас д-р Пламен Петков за „доцент“ в професионално направление Педагогика (Специална педагогика - Логопедия) отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за негово

приложение. Цялостната учебна и научно-изследователска дейност на кандидата в областта на логопедията, както и високата му академична и преподавателска активност го утвърждават като уважаван преподавател, колега и учен. В професионалното си развитие гл. ас. д-р Петков е минал през всички етапи в йерархията на научното израстване: от асистент до гл. асистент и доктор по Специална педагогика - логопедия.

Предвид на казаното оценката ми за заемане на обявената по конкурса академична длъжност „доцент“ от д-р Пламен Петков е **ПОЛОЖИТЕЛНА.**

Като се опирам на гореизложеното и положителната оценка на академичните и научно-изследователски постижения на кандидата, убедено предлагам на Научното жури да препоръча на Факултетния съвет на Педагогическия факултет на ШУ „Еп. Константин Преславски“ да избере гл. ас д-р Пламен Стефанов Петков на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ в Област на висше образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика - Логопедия).

13.11.2017 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

(доц. д-р Живко Жеков)